



דהלכתא כוותיה<sup>ו</sup> צדיני ס"ל כוותיה וכן רב הונא ס"ל כר' יוחנן דלמיר דמכור לי באלו קנה ואמרין לעיל (דף מו.) דסבר מעות קונות כר' יוחנן וכן רב חסדא דלמיר לעיל (סו:): כדרך שתקנו משיכה במוכרין כך תקנו בלקוחות א"כ סבר מעות קונות כר' יוחנן דלריש לקיש דלורייתא היא ולא תקנה והדלמיר פרק קמא דקדושין (דף יד: ושם ד"ה האיל) אשכחן נכרי דכל קניינו של נכרי בכסף משמע דהוי כריש לקיש דלית ליה פרק שני דצרכות (דף יג: ושם) לעמיתך במשיכה ולנכרי בכסף דלר' יוחנן כל קניינו של נכרי במשיכה מפרש ר"ת דהכי פירושו אשכחן נכרי האיל וכל קניינו של נכרי נכרי בעד עברי בכסף ולא בטור דטור ילפינן בעד עברי מלמה העברה והא לא שייך בנכרי ואע"ג דכ"פ השולח (גיטין ד' נח. וסו) אמרי' דנכרי קונה ישראל בחזקה היינו דוקא בחזקה של כיבוש במלחמה דלפיך ליה מושב ממנו שני והא דלמיר דפרק בתרא דע"ז (דף סג. ושם ד"ה צוניה) צוניה כותית עסקינן דלא<sup>ט</sup> מתכרע משיכה היינו כריש לקיש דלר' יוחנן מתוך תירוץ אחרים דמשיכה התם ואיכתיב אימא כגון דקאי בחזירה אבל קשה דהתם (ד' ע"א.) אמר ר' מרימר משיכה בנכרי קונה ורב אשי אמר משיכה בנכרי אינה קונה אלמא רב אשי דגדול בחכמה וצמיגין והוא בתרא סבר כריש לקיש וכן סבר רב אשי פרק שני דצרכות (דף יג: ושם) וה"ר חיים ספר שני דצרכות דלא קשה לא מקדושין (דף יד: ושם) ולא מע"ז (דף ע"א.) דלפטר דלרבי יוחנן מעות קונות בנכרי כמו בישראל וכן יסבור רב אשי ולא יירשו כמתן דלריש דצרכות דפרק שני לעמיתך בכסף ולנכרי במשיכה אלא יירשו לעמיתך אתה מחזיר אונאה ולי אתה מחזיר אונאה לכנעני דלכ"פ נמי מאן דריש התם הכי ויסבור דגול הכנעני אסור דפלוגתא דתנאי איכא דפרק המקבל (לקמן דף ק"א:) ובהגהות (קמ"ח) צ"ק דף ק"ג:) איתא נמי דסבר דגול הכנעני אסור דאי סבר דגול כנעני מותר לא הוה צריך קרא למשרי אונאתו ולפי זה אתי נמי שפיר דלא תקשה דרב חסדא דארב חסדא דלית ליה הכא כר' יוחנן וצפרק בתרא דע"ז (דף סג.) משני אמר רב נחמן בר ר' חסדא אמר רב חסדא צוניה כותית דלא מתכרע משיכה והיינו כריש לקיש ולפי מה

אלא קשיא לריש לקיש אמר לך ריש לקיש הא מני ר' שמעון היא: אבל אמרו מי שפרע בו: איתמר אביי אמר אדועי מודעינן ליה רבא אמר מילט לייטינן ליה אביי אמר אדועי מודעינן ליה דכתיב ב' בעמך בעושה מעשה עמך רבא מנא אמינא לה דר' חייא בר יוסף יהבו ליה זוזי אמלחא לסוף אייקר מלחא אתא לקמיה דרבי יוחנן אמר ליה זיל הב להו ואי לא קביל עליך מי שפרע ואי אמרת אדועי מודעינן ליה רבי חייא בר יוסף בר אדועי הוא ואלא מאי מילט לייטינן ליה רבי חייא בר יוסף אתי לקבולי עליה לזותא דרבנן אלא רבי חייא בר יוסף ערבון הוא דיהבי ליה הוא סבר כנגדו הוא קונה ואמר ליה ר' יוחנן כנגד כולו הוא קונה ורבי יוחנן אמר כנגד כולו הוא קונה מיתבי<sup>ז</sup> הנותן ערבון לחבירו ואמר לו אם אני חוזר בי ערבוני מחול לך והלה אמר לו אם אני אחזור בי אכפול לך ערבונך נתקיימו התנאים דברי רבי יוסי רבי יוסי למעמיה דאמר<sup>ח</sup> אסמכתא קניא ר' יהודה אומר דיו שיקנה כנגד ערבונו אמר ר' שמעון בן גמליאל במה דברים אמורים בזמן שאמר לו ערבוני יקון אבל מכר לו בית או שדה באלף זוז ופרע לו מהם חמש מאות זוז קנה ומחזיר לו את השאר אפילו לאחר כמה שנים מאי לאו הוא הדין למטלטלין בדתמא קני להו לכולהו לא מטלטלין בדתמא לא קני ומאי שנא קרקע דבכספא קני ליה ממש קני ליה לכולה מטלטלי דלא קני אלא לקבולי מי שפרע לא קני ליה כוליה לימא כתנאי<sup>ט</sup> המלוה את חבירו על המשכון ונכנסה השמיטה אע"פ שאינו שוה אלא פלג אינו משמט דברי רבן שמעון בן גמליאל ר' יהודה הנשיא אומר האם היה משכון כנגד הלוואתו אינו משמט ואם לאו משמט מאי אינו משמט דקאמר רשב"ג אולימא כנגדו מכלל דר' יהודה הנשיא סבר לרף פלגא נמי משמט אלא

רבינו הנגאל

אבל מי שפרע מדור המבול וכו'. אביי אמר אדועי מודעינן לי ההוא גברא מיתבי לשימין. רבא אמר מילט לייטינן ליה בשמיה. וק"ל רבא. מדאמר ליה ר' יוחנן לר' חייא בר יוסף הב ליה לא קביל עלך מי שפרע שמעון מר יוחנן תרתי עובדא. חד מילט לייטינן ליה וחד ערבון כנגד כולו הוא קונה. איתמר ערבון רב אמר כנגדו הוא קונה ור' יוחנן אמר כנגד כולו הוא קונה. ומתבין ליה לרב מהא דתניא הנותן ערבון לחבירו ואמר לו אם אני חוזר כך ערבוני מחול לך וכו' עד ר' יהודה אומר דיו שיקנה כנגד ערבונם. אמר רשב"ג במה דברים אמורים בזמן שאמר לו ערבוני יקון התם אמרינן דיו שיקנה כנגד ערבונו אבל מכר לו בית או שדה באלף זוז נתן לו מהן ת"ק זוז קנה ומחזיר לו את השאר אפי' לאחר כמה שנים. מדאזכרין מינה לרב ש"מ דהני ת"ק זוזי ערבון נתייר וקמי קנה הכל ואמרין מאי לאו הוא הדין למטלטלי דגול הכנעני מותר לא הוה צריך קרא דמשרי אונאתו ולפי זה אתי נמי שפיר דלא תקשה דרב חסדא דארב חסדא דלית ליה הכא כר' יוחנן וצפרק בתרא דע"ז (דף סג.) משני אמר רב נחמן בר ר' חסדא אמר רב חסדא צוניה כותית דלא מתכרע משיכה והיינו כריש לקיש ולפי מה

אלא קשיא. הך ממני' לוי לריש לקיש: ר' שמעון היא. דלמיר בממני' לוקח לא מלי הדך זיה דקסבר מעות קונות: מודעינן ליה. דע שאס מחזור סופך להפרע ממך: בעושה מעשה עמך. בעמך דרשינן הכי והאי לאו עושה מעשה עמך הוא דכתיב (אפייה ג) שארית ישראל לא יעשו עולה ולא ידברו כזב: אייקר מלחא. ולזה לחזור: בר אודועי הוא. בתמיה. וכי היה צריך להודיעו שהוא נפרע מן השקרנים והלא תלמיד חכם היה: ערבון. מקצת המעות נתן לו על פיסוק מרובה: הוא סבר כנגדו הוא קונה (א). אי מכירת קרקע הוא שנקנית בכסף קונה קנין גמור ואי מכירת מטלטלין הוא קונה כנגדו להתחייב זמי שפרע: ור' יוחנן אמר כו'. דקרקע לקנין גמור וצמטלטלין לקבל מי שפרע: הנוסן ערבון. לא דמי להאיא דלעיל דזה אינו פריעת מקצת מעות שקורין אייר"ש אלא ערבון ומשכון לקנוס את החוזר צו פרמנינן<sup>ז</sup> צלע"ז: רבי יוסי לטעמיה דלמיר. בצבא בתרא דפרק גט פשוט (דף קס"ח): אסמכתא קניא. הצבטת גוזמא שארס מנטיח את חזירו לקמון עליו שאס לא יקיים מתאו יתן כך וכן: דיו שיקנה כו'. לא זה ימחול ולא זה יכפול אלא לא זה ולא זה יכולין לחזור מלקיים מן המכירה כנגד הערבון ומחזרים על השאר: ד"א. שאינו קונה אלא כנגד ערבונו: זומן שאמר לו ערבוני יקון. יקנה שלא נתנו לו בתורת תחילת פירעון והשאר עליו מלוה אלא בתורת שערבון זה יקנה את הכל והא לאו מלמא היא: אכל מוכר לו כו'. ונתן לו מהן ה' מאות זוז לשם תחילת פירעון או סתם קנה כו'. והאיא דליפלגו זה רב ורבי יוחנן כי האי גוגא הוא שזה הערבון תחילת הדמים הפירעון של פיסוק כי יחזר ליה סתם: מאי לאו. כי הכי דלמיר רשב"ג דקרקע הקניו בכסף לגמרי דמצי יידיז ליה מקצת מעות סתם קנה לגמרי והוא הדין למטלטלי הקניוס בכסף לענין מי שפרע בסתמא קני ליה ערבון לכוליה לחייבו זמי שפרע: לא קני ליה צוניה. לקבל מי שפרע אס נתן לו כנגד ערבונו: ומאי שנא.

מטלטלין לענין מי שפרע מקרקע לענין קנין גמור. ומשיקין קרקע דיפה כח הכסף בקניינה לקנות לגמרי קנין גמור מלחזור יפה נמי כח מקצת פריעתו לקנות הכל אכל מטלטלין שהורע הכסף בהן דאי פרע הכל לא קני אלא לקבל מי שפרע בסתמא נמי לא קני פירעון מקצת לכולו לקבל מי שפרע על השאר אלא כנגד הערבון: המלוה על המשכון. אין שזיעית משמטת דלא קרינא זיה לא יגוש<sup>ו</sup> שהרי אינו תובעו כלום: אלא פלג. האי החוב: אינו משמט. לקמן מפרש לה: אינימא. דאינו משמט כנגד חצי החוב שהוא תופס משכון עליו אינו משמט אכל משמט הוא השאר: מכלל דר' יהודה הנשיא. אתא למימר דכיון דאינו משכנו כנגד הלוואתו משמט כל החוב בתמיה: אלא

קני אלא לקבל מי שפרע על השאר אלא כנגד הערבון: המלוה על המשכון. אין שזיעית משמטת דלא קרינא זיה לא יגוש<sup>ו</sup> שהרי אינו תובעו כלום: אלא פלג. האי החוב: אינו משמט. לקמן מפרש לה: אינימא. דאינו משמט כנגד חצי החוב שהוא תופס משכון עליו אינו משמט אכל משמט הוא השאר: מכלל דר' יהודה הנשיא. אתא למימר דכיון דאינו משכנו כנגד הלוואתו משמט כל החוב בתמיה: אלא

קני אלא לקבל מי שפרע על השאר אלא כנגד הערבון: המלוה על המשכון. אין שזיעית משמטת דלא קרינא זיה לא יגוש<sup>ו</sup> שהרי אינו תובעו כלום: אלא פלג. האי החוב: אינו משמט. לקמן מפרש לה: אינימא. דאינו משמט כנגד חצי החוב שהוא תופס משכון עליו אינו משמט אכל משמט הוא השאר: מכלל דר' יהודה הנשיא. אתא למימר דכיון דאינו משכנו כנגד הלוואתו משמט כל החוב בתמיה: אלא

קני אלא לקבל מי שפרע על השאר אלא כנגד הערבון: המלוה על המשכון. אין שזיעית משמטת דלא קרינא זיה לא יגוש<sup>ו</sup> שהרי אינו תובעו כלום: אלא פלג. האי החוב: אינו משמט. לקמן מפרש לה: אינימא. דאינו משמט כנגד חצי החוב שהוא תופס משכון עליו אינו משמט אכל משמט הוא השאר: מכלל דר' יהודה הנשיא. אתא למימר דכיון דאינו משכנו כנגד הלוואתו משמט כל החוב בתמיה: אלא

(א) לקמן סב. צ"ק נ"ז: סנהדרין דף פה. יבמות כב: צבא בתרא ד. מכות ט"ז: ט ב' כשי' ואממר, (א) לקמן דף עו: טו: ט (ד) לקמן סו: צ"ב קסח. קטג: מדיס: טו: ט (ט) שניעות מד: (ו) דברים טו: ט (ז) (מכות יג: ט) (ח) גס איתא קניא: ט (ט) זיל אממר: ט (ז) צ"ל בתרא: ט (ח) יתחק ל"ל, ט (ט) ונתקן ל"ל, ט (ז) ונתקן ל"ל, ט (ח) ועי' צע"ז סב. מדי"ה צוניה.

תורה אור השלם

הגהות הב"ח

הגהות הגר"א

לענין רש"י

מוסף רש"י

אסמכתא. היינו דבר דלמינו נתון לו מעטו אלא מוכן על דבר שאינו דספור הוא יעל נלחא ופעמים שמלחא אומן (סנהדרין ד"ב) השנעיות לרבינו דבר עממ שיעור דבר לעמוד וסומן כלנו בשעת המנא שיוכל לקיים הדבר שפגיע המון וכשיגיע המון יתסם ולא יעל לקיים (רשב"ש ב"ב קס"ח).

מטלטלין לענין מי שפרע מקרקע לענין קנין גמור. ומשיקין קרקע דיפה כח הכסף בקניינה לקנות לגמרי קנין גמור מלחזור יפה נמי כח מקצת פריעתו לקנות הכל אכל מטלטלין שהורע הכסף בהן דאי פרע הכל לא

קני אלא לקבל מי שפרע על השאר אלא כנגד הערבון: המלוה על המשכון. אין שזיעית משמטת דלא קרינא זיה לא יגוש<sup>ו</sup> שהרי אינו תובעו כלום: אלא פלג. האי החוב: אינו משמט. לקמן מפרש לה: אינימא. דאינו משמט כנגד חצי החוב שהוא תופס משכון עליו אינו משמט אכל משמט הוא השאר: מכלל דר' יהודה הנשיא. אתא למימר דכיון דאינו משכנו כנגד הלוואתו משמט כל החוב בתמיה: אלא

קני אלא לקבל מי שפרע על השאר אלא כנגד הערבון: המלוה על המשכון. אין שזיעית משמטת דלא קרינא זיה לא יגוש<sup>ו</sup> שהרי אינו תובעו כלום: אלא פלג. האי החוב: אינו משמט. לקמן מפרש לה: אינימא. דאינו משמט כנגד חצי החוב שהוא תופס משכון עליו אינו משמט אכל משמט הוא השאר: מכלל דר' יהודה הנשיא. אתא למימר דכיון דאינו משכנו כנגד הלוואתו משמט כל החוב בתמיה: אלא

קני אלא לקבל מי שפרע על השאר אלא כנגד הערבון: המלוה על המשכון. אין שזיעית משמטת דלא קרינא זיה לא יגוש<sup>ו</sup> שהרי אינו תובעו כלום: אלא פלג. האי החוב: אינו משמט. לקמן מפרש לה: אינימא. דאינו משמט כנגד חצי החוב שהוא תופס משכון עליו אינו משמט אכל משמט הוא השאר: מכלל דר' יהודה הנשיא. אתא למימר דכיון דאינו משכנו כנגד הלוואתו משמט כל החוב בתמיה: אלא

קני אלא לקבל מי שפרע על השאר אלא כנגד הערבון: המלוה על המשכון. אין שזיעית משמטת דלא קרינא זיה לא יגוש<sup>ו</sup> שהרי אינו תובעו כלום: אלא פלג. האי החוב: אינו משמט. לקמן מפרש לה: אינימא. דאינו משמט כנגד חצי החוב שהוא תופס משכון עליו אינו משמט אכל משמט הוא השאר: מכלל דר' יהודה הנשיא. אתא למימר דכיון דאינו משכנו כנגד הלוואתו משמט כל החוב בתמיה: אלא

קני אלא לקבל מי שפרע על השאר אלא כנגד הערבון: המלוה על המשכון. אין שזיעית משמטת דלא קרינא זיה לא יגוש<sup>ו</sup> שהרי אינו תובעו כלום: אלא פלג. האי החוב: אינו משמט. לקמן מפרש לה: אינימא. דאינו משמט כנגד חצי החוב שהוא תופס משכון עליו אינו משמט אכל משמט הוא השאר: מכלל דר' יהודה הנשיא. אתא למימר דכיון דאינו משכנו כנגד הלוואתו משמט כל החוב בתמיה: אלא

קני אלא לקבל מי שפרע על השאר אלא כנגד הערבון: המלוה על המשכון. אין שזיעית משמטת דלא קרינא זיה לא יגוש<sup>ו</sup> שהרי אינו תובעו כלום: אלא פלג. האי החוב: אינו משמט. לקמן מפרש לה: אינימא. דאינו משמט כנגד חצי החוב שהוא תופס משכון עליו אינו משמט אכל משמט הוא השאר: מכלל דר' יהודה הנשיא. אתא למימר דכיון דאינו משכנו כנגד הלוואתו משמט כל החוב בתמיה: אלא

קני אלא לקבל מי שפרע על השאר אלא כנגד הערבון: המלוה על המשכון. אין שזיעית משמטת דלא קרינא זיה לא יגוש<sup>ו</sup> שהרי אינו תובעו כלום: אלא פלג. האי החוב: אינו משמט. לקמן מפרש לה: אינימא. דאינו משמט כנגד חצי החוב שהוא תופס משכון עליו אינו משמט אכל משמט הוא השאר: מכלל דר' יהודה הנשיא. אתא למימר דכיון דאינו משכנו כנגד הלוואתו משמט כל החוב בתמיה: אלא

קני אלא לקבל מי שפרע על השאר אלא כנגד הערבון: המלוה על המשכון. אין שזיעית משמטת דלא קרינא זיה לא יגוש<sup>ו</sup> שהרי אינו תובעו כלום: אלא פלג. האי החוב: אינו משמט. לקמן מפרש לה: אינימא. דאינו משמט כנגד חצי החוב שהוא תופס משכון עליו אינו משמט אכל משמט הוא השאר: מכלל דר' יהודה הנשיא. אתא למימר דכיון דאינו משכנו כנגד הלוואתו משמט כל החוב בתמיה: אלא

קני אלא לקבל מי שפרע על השאר אלא כנגד הערבון: המלוה על המשכון. אין שזיעית משמטת דלא קרינא זיה לא יגוש<sup>ו</sup> שהרי אינו תובעו כלום: אלא פלג. האי החוב: אינו משמט. לקמן מפרש לה: אינימא. דאינו משמט כנגד חצי החוב שהוא תופס משכון עליו אינו משמט אכל משמט הוא השאר: מכלל דר' יהודה הנשיא. אתא למימר דכיון דאינו משכנו כנגד הלוואתו משמט כל החוב בתמיה: אלא

הנשיא. ודח"י לא וכו' ופושטה היא. וקיימא לן כר' יוחנן דאמר ערבון כנגד כולו הוא קונה.